

ZÁVĚR

Svou práci jsem se snažila rozčlenit přehledným způsobem tak, aby byly vidět jednotlivé kroky, které může nespokojený neúspěšný dodavatel učinit na svou obranu v jednotlivých fázích přezkumného řízení a jaké podmínky je pro to třeba splnit. Zároveň jsem se snažila uvést i další možnosti, které má takový dodavatel mimo zákon o veřejných zakázkách a které by mohly být, podle mě, i rychlejším a efektivnějším řešením. V průběhu celého pojednání jsem uváděla příklady z praxe, jež měly určité ustanovení přiblížit konkrétně, popř. se ho snažit nějakým způsobem vyložit.

Při studiu podkladů jsem zjistila, jak rozsáhlá a zároveň poměrně komplikovaná je oblast dozoru nad zadáváním veřejných zakázek v naší republice. Právní úprava se sice snaží reagovat na vývojové trendy hlavně v Evropské unii, ale v důsledku nezřídské překombinovanosti lze některá ustanovení zákona o veřejných zakázkách vykládat různě. Následkem této skutečnosti vzniká nejistota a nepřehlednost. Samotná právní úprava se tak stává kontraproduktivní.

V budoucnu bude muset dojít k novelizaci ZVZ nejen z důvodu provádění nové evropské směrnice 2007/66/ES, ale i z důvodu doplnění stávající nedokonalé úpravy. Bezesporu je třeba, zabývat se v jejich rámci přesnými ustanoveními o tom, kdo by se měl zaobírat dohledem nad zadáváním veřejných zakázek malého rozsahu ve smyslu § 18, odst. 3 a § 19, odst. 1 až 3. Už teď je totiž zřejmé, že názory odborné veřejnosti a Úřadu na tuto otázku se různí, což bezesporu povede k tomu, že se tímto problémem bude zaobírat i soud. Proto si myslím, že nejúčinnějším řešením by bylo zapracovat přesnou odpověď přímo do zákona.

Protože veřejné zakázky jsou jen jednou z oblastí, kterou se zabývá Úřad, dochází v souvislosti se zvyšováním počtu zadávání veřejných zakázek i k jeho přetěžování. Proto by podle mého názoru bylo vhodné zamyslet se nad možností, že by mohla být rozšířena i pravomoc Nejvyššího kontrolního úřadu zaobírat se dohledem i nad jinými než státními zakázkami. Je ovšem otázkou, zda by bylo třeba změnit i jeho další kompetenci či nikoli. Jak bylo uvedeno v oddíle 3.5.1, NKÚ totiž

pouze vykonává kontrolu, provádí její hodnocení a výsledky zveřejňuje, není však oprávněn sám trestat. Proto by bylo třeba zamyslet se buď nad tím, že by mu bylo toto oprávnění pro kontrolované veřejné zakázky svěřeno nebo by pouze připravoval rozhodnutí pro Úřad. V každém případě by ale touto cestou mohlo dojít k odlehčení práce Úřadu.

Poměrně neznámým a málo využívaným je institut alternativního řešení sporů s mezinárodním prvkem, o kterém jsem hovořila v oddíle 3.6. V době globalizace a hlavně volného pohybu zboží a služeb v rámci Evropské unie bude jistě stále častěji docházet k případům, kdy budou dodavatelé z jiného státu než zadavatel. Dojde-li u jednoho z nich k porušení příslušných právních předpisů a tedy následnému sporu, je podle mě daleko efektivnějším a hlavně rychlejším způsobem jeho vyřešení, využít cesty PPN či sítě SOLVIT. Proto si myslím, že by měly být tyto formy daleko více využívány z hlediska své praktičnosti. Minimálně by měly být více uváděny do povědomí veřejnosti.

Zjistila jsem, že velice významnou a aktuální formou potrestání porušení ZVZ jsou pokuty. Úřad jimi - a zvláště pak jejich výší - poslední dobou poutá pozornost. Především se tak snaží využívat jejich preventivní charakter. Při procházení nových případů Úřadu se však nezdá, že by tento výstražný prvek měl na porušitele nějaký výraznější vliv.

Velice přínosným shledávám, že na internetových stránkách Úřadu (www.compet.cz) je bez omezení přístupná sbírka jeho rozhodnutí. Došlo tak plně k provedení §123 ZVZ, ukládajícího Úřadu povinnost, uveřejňovat průběžně pravomocná rozhodnutí na své internetové adrese. Věřím, že tato skutečnost, která byla nápomocná nejenom mně při psaní této práce, může i soutěžitelům ukázat argumenty, které v jednotlivých případech Úřad zohledňuje a na které klade důraz, popř. jaké jsou závěry z nich plynoucí. To je důležité pro další obdobná řízení. Mělo by to soutěžitele hlavně motivovat k tomu, aby se vyvarovali jednání, které v předchozích případech Úřad posoudil jako odporující zákonu.

Ze stránek Úřadu je také zřejmé, že se snaží formou různých přednášek a konferencí, neustále prohlubovat spolupráci se zahraničím. Účelem je srovnání

právních úprav a jejich zhodnocení. Texty z celé řady těchto setkání jsou v digitální podobě. To umožňuje veřejnosti posoudit různé možnosti úprav stejných institutů, popř. iniciovat jejich změnu ve své národní úpravě. Tato aktivita Úřadu je bezesporu velmi přínosná.

Celkově lze shrnout, že přezkumné řízení je v našich podmínkách poměrně zdlouhavé a může trvat i několik let. To je bezesporu velká nevýhoda, která souvisí i s tím, že je na kontrolní řízení aplikován model dvouinstančního řízení. Dokonce to může zajít tak daleko, že je třeba na dosud probíhající řízení (již ve stadiu před soudními instancemi) používat ještě úpravu prvního porevolučního zákona o veřejných zakázkách-zák. č. 199/1994 Sb., protože podle něj proběhlo zadávací řízení. Fakt, že je tak třeba aplikovat úpravu, která je již několik let neúčinná, svědčí o zdlouhavosti daného řízení (viz. oddíl 3.20). Zdlouhavost přezkumného řízení je, podle mě, jedním z největších problémů aktuální praxe. Možnost domoci se rychle ochrany, patří, podle mého názoru, mezi jednu z náležitostí právní jistoty. Proto je třeba ji zajistit.

Stávající právní úprava přezkumného řízení ve věci veřejných zakázek má tedy svá pozitiva, ale i svá negativa. Vesměs se ovšem jedná, až na uváděnou zdlouhavost řízení, o poměrně dobře propracovanou úpravu, která se neustále rozvíjí a dokáže flexibilně reagovat na vzniklé praktické problémy.